HebrewBooks.org ©Mozaim Publishers. No commercial use allowed.

מתני' מנחה הסולת. ה]ד)דמתנדב מנחה סתם מביא עשרון סלת ושמן ולבונה וקומצה כמו שהיא מיה ובדילה כתיב שמן ולבונה. בכל הקן אחריני לא כתיב לבונה אלא ממנחת סלת גמרינן דכתיב בה [ויקרא ב] נפש ומשמע דכל מנחת יחיד טעונה שמן ולבונה כו': **חלות ורקיקין.**

מתני' ו)יש טעונות שמן ולבונה שמן ולא לבונה לבונה ולא שמן ז) לא לבונה ולא שמן א)ואלו טעונות שמן ולבונה ב)מנחת הסולת ג)והמחבת ד)והמרחשת ה)והחלות ו)והרקיקין מנחת כהנים ז)מנחת כהן משיח מנחת עובד כוכבים מנחת נשים ח)מנחת העומר ט)מנחת נסכים טעונה שמן י)אין טעונה לבונה כ)לחם הפנים טעון לבונה ואין טעון שמן ל)שתי הלחם מ)ומנחת חוטא ומנחת קנאות אין טעונין לא שמן ולא לבונה: **גמ'** נ)אמר רב פפא כל היכא דתנן ס)עשר תנן לאפוקי מדרבי שמעון דאמר ע)מחצה חלות ומחצה רקיקין יביא קמ"ל דלא פ) תנו רבנן צ)ונתת עליה שמן ולא על לחם הפנים שמן ק) שיכול והלא דין הוא ומה מנחת נסכים שאינה טעונה לבונה טעונה שמן לחם הפנים שטעון לבונה אינו דין שטעון שמן ת"ל עליה עליה שמן ולא על לחם הפנים שמן ושמת עליה לבונה עליה לבונה ולא על מנחת נסכים לבונה שיכול והלא דין הוא ומה לחם הפנים שאינו טעון שמן טעון לבונה מנחת נסכים שטעונה שמן אינו דין שטעונה לבונה תלמוד לומר עליה עליה לבונה ולא על מנחת נסכים לבונה מנחה לרבות מנחת שמיני ללבונה היא להוציא שתי הלחם שלא יטענו לא שמן ולא לבונה אמר מר עליה שמן ולא על לחם הפנים שמן אימא עליה שמן ולא על מנחת כהנים כהנים שמן מסתברא מנחת כהנים הוה ליה לרבויי ד) שכן עשרון כלי חוץ וצורה הגשה ואישים אדרבה לחם הפנים הוה ליה לרבויי שכן ציבורא חובה טמיא דאכיל פיגולא בשבתא מסתברא נפש אמר מר עליה לבונה ולא על מנחת נסכים לבונה אימא עליה לבונה ולא על מנחת כהנים לבונה מסתברא מנחת כהנים הוה ליה לרבויי שכן עשרון בלול בלוג מוגש בגלל עצם אדרבה מנחת נסכים הוה ליה לרבויי שכן ציבורא חובה ואיטמי בשבתא מסתברא נפש: מנחה לרבות מנחת שמיני ללבונה ואימא להוציא האי מאי אי אמרת בשלמא לרבות שפיר אלא אי אמרת להוציא למה לי ד)שעה מדורות לא ילפינן: היא להוציא שתי הלחם שלא יטענו לא שמן ולא לבונה ואימא להוציא מנחת כהנים מסתברא מנחת כהנים הוה ליה לרבויי שכן עשרון כלי מצה ועצם הגשה ואישים אדרבה שתי

ונתת עליה שמן. האי קרא במנחת העומר כתיב ואיצטריך למעוטי לחם הפנים משמע דלא מיתי בק"ו ממנחת נסכים שאינה טעונה לבונה טעונה לבונה ולא על מנחת נסכים לבונה דלא ניהדר וילף בק"ו מלחם הפנים שאין טעון שמן דממעטינן מרישא דקרא וטעון לבונה ואין שייך כאן לומר דלא ניכתוב עליה למעוטי לא בשמן ולא בלבונה וניתא חד וחד תיקום בדוכתיה כי ההוא דפ"ב דזבחים (דף יח.) דלא דמי דהכא בלא ק"ו נמי הוו גמירי מהדדי או משאר מנחות או מדאיקרו מנחה תדע דהא אהני ק"ו דהכא איכא פירכי טובא ט): **היא** להוציא שתי הלחם. איצטריך למעוטי משום דאיקרו מנחה דכתיב (ויקרא כג) מנחה חדשה: **ואימא** עליה שמן ולא על מנחת כהנים שמן. פי' בקונטרס והוא הדין למנחת נסיכים ק) וגריס ונראה דלא בעי לאקשויי מהכהו משום דדמו טפי לכל המנחות הכתובות שם דבעו שמן אבל מנחת כהנים לא דמיא להו דכלילי: **כלי.** פי' בקונטרס כל המנחות בעו כלי לוגוס בפרק שתי הלחם (לקמן דף לו.) שאלו לרבי י [זו] מנין כו' אבל לחם הפנים אינו נקדש אלא בתנור וקשה אי מדת יבש נתקדשה לחם הפנים נמי בעי כלי כדמוכח לעיל (דף מ.) דמרבי לחם הפנים לחימון ואי מדת יבש לא נתקדשה תרוייהו לא בעו כלי ואי משום השמן בעו כלי אם כן לחם הפנים נמי הא בעי למימר שיהא טעון שמן בלשה כמנחה ונראה לפרש דכלי היינו לענין כלי שוו אהדדי מנחת העומר ומנחת ב) נסכים אבל לחם הפנים בעי שולחן ובזיכין לבונה ומיהו גבי לבונה דבשמן לא יתכן לומר כן: **פיגול** בשבת. אין זה כרבא דאמר בפ"ק (לעיל ה.) דאין מחשבה פוסל אלא במי שראוי לעבודה לאפוקי מנחת העומר ומע"ג דהתם אירי במחשבה אלא לשמו ה"ה במחשבת פיגול מייתי לה בפ"ב דזבחים (דף כו.): כי

מתני' ו)יש טעונות שמן ולבונה שמן ולא לבונה לבונה ולא שמן ז) לא לבונה ולא שמן א)ואלו טעונות שמן ולבונה ב)מנחת הסולת ג)והמחבת ד)והמרחשת ה)והחלות ו)והרקיקין מנחת כהנים ז)מנחת כהן משיח מנחת עובד כוכבים מנחת נשים ח)מנחת העומר ט)מנחת נסכים טעונה שמן י)אין טעונה לבונה כ)לחם הפנים טעון לבונה ואין טעון שמן ל)שתי הלחם מ)ומנחת חוטא ומנחת קנאות אין טעונין לא שמן ולא לבונה: **גמ'** נ)אמר רב פפא כל היכא דתנן ס)עשר תנן לאפוקי מדרבי שמעון דאמר ע)מחצה חלות ומחצה רקיקין יביא קמ"ל דלא פ) תנו רבנן צ)ונתת עליה שמן ולא על לחם הפנים שמן ק) שיכול והלא דין הוא ומה מנחת נסכים שאינה טעונה לבונה טעונה שמן לחם הפנים שטעון לבונה אינו דין שטעון שמן ת"ל עליה עליה שמן ולא על לחם הפנים שמן ושמת עליה לבונה עליה לבונה ולא על מנחת נסכים לבונה שיכול והלא דין הוא ומה לחם הפנים שאינו טעון שמן טעון לבונה מנחת נסכים שטעונה שמן אינו דין שטעונה לבונה תלמוד לומר עליה עליה לבונה ולא על מנחת נסכים לבונה מנחה לרבות מנחת שמיני ללבונה היא להוציא שתי הלחם שלא יטענו לא שמן ולא לבונה אמר מר עליה שמן ולא על לחם הפנים שמן אימא עליה שמן ולא על מנחת כהנים כהנים שמן מסתברא מנחת כהנים הוה ליה לרבויי ד) שכן עשרון כלי חוץ וצורה הגשה ואישים אדרבה לחם הפנים הוה ליה לרבויי שכן ציבורא חובה טמיא דאכיל פיגולא בשבתא מסתברא נפש אמר מר עליה לבונה ולא על מנחת נסכים לבונה אימא עליה לבונה ולא על מנחת כהנים לבונה מסתברא מנחת כהנים הוה ליה לרבויי שכן עשרון בלול בלוג מוגש בגלל עצם אדרבה מנחת נסכים הוה ליה לרבויי שכן ציבורא חובה ואיטמי בשבתא מסתברא נפש: מנחה לרבות מנחת שמיני ללבונה ואימא להוציא האי מאי אי אמרת בשלמא לרבות שפיר אלא אי אמרת להוציא למה לי ד)שעה מדורות לא ילפינן: היא להוציא שתי הלחם שלא יטענו לא שמן ולא לבונה ואימא להוציא מנחת כהנים מסתברא מנחת כהנים הוה ליה לרבויי שכן עשרון כלי מצה ועצם הגשה ואישים אדרבה

שתי

אמר רב פפא כל היכא דתנן עשר תנן לאפוקי מדרבי שמעון דאמר מחצה חלות ומחצה רקיקין יביא. הכי קאמר אמר רב פפא כל היכא דתנן כל הני ה' מנחות עשר עביד מכל חדא וחדא: לאפוקי מדר' שמעון דאמר האומר הרי עלי מנחה מאפה יביא ה' (ומחצה) חלות ה' (ומחצה) רקיקין קמ"ל דלא. דאין חלות פחות מעשר ולא רקיקין פחות מעשר ואי בעי מביא עשר חלות ואי בעי מביא עשר רקיקין וי"א ה' חלות וה' רקיקין: לישנא אחרינא כל היכא דתנינהו למנחות עשר תנן דעשר מנחות קא חשיב במתניתין לאפוקי מדר' שמעון דלשמעיה הוו חדסרי דאיהו עביד ממנחת מאפה חלת דאי בעי להביא ר' חלות מביא ואי בעי להביא ר' רקיקין יביא ואי בעי להביא ה' חלות וה' רקיקין יביא קמ"ל דלא דעשר תנן ואין מביא מחצה חלות ומחצה רקיקין: ונתת עליה שמן. במנחת העומר כתיב ואם תקריב מנחת בכורים וגו' ונתת עליה שמן: מנחת שמיני של מלואים דכתיב ושור ואיל לשלמים לזבוח לפני ה' ומנחה בלולה בשמן: שכן עשרון. עומר אין בו אלא עשרון כדכתיב והעומר עשירית האיפה. ומנחת כהנים עשרון. לאפוקי לחם הפנים דהוו כ"ד עשרונים. דכתיב שני עשרונים יהיה החלה האחת: מנחת העומר ומנחת הכהנים הוו חוץ בעזרה על מזבח החיצון. וצורה היינו לינה כלומר דנפסלין בלינה: וטעונין הגשה אצל המזבח. ואישים שיש בהן הקטרה לאפוקי לחם הפנים דאינן באין בחוץ אלא בפנים בהיכל ואינו נפסל בצורה בלינה דד' ימים היה לן. ואין טעון הגשה אצל המזבח. ואין ממנו הקטרה לאישי' מגופו: שכן ציבורא. עומר ולחם הפנים של צבור הן ובאין חובה. ובאין נמי בטומאה ויש בהן אכילה להכהנים. ויש בהן משום פיגול. דכל דבר שיש לו מתירין בין לאדם בין למזבח יש בו משום פיגול. ובאין נמי בשבת לאפוקי מנחת כהנים דאין בה חד מכל הני: אפילו הכי מסתברא נפש. מסתברא דמרבי' מנחת כהנים משום דבתר ו) אאחתלתא דפרשתא דמנחות ונפיש ושמיך להו פרשת מנחת העומר. וכל דנפש הוא [מרבי] כלומר דיחיד כגון מנחת כהנים מרבינא דיהיו כמנחת העומר אבל לחם הפנים דציבור לא: מנחת כהנים בלול בלוג שמן כמו מנחת העומר. וטעונה הגשה ובאה בגלל עצמה כמו מנחת העומר לאפוקי מנחת נסכים דבאה בב' עשרונים ובלול בשמן ג' לוגין. ואינה טעונה הגשה. ואינה באה אלא בגלל הובה: כלי. מנחת העומר ומנחת כהנים כלי מקדשן לאפוקי שתי הלחם דתנור מקדשן דלאחר שנאפו מתקדשין. ועצם לאפוקי שתי הלחם דלא באין בגלל עצמן אלא בגלל כבשים ואין מקטיר משתי הלחם

ו) [מדרש כ:], ז) [לקמן ס. עכ:], ג) [לקמן סב:], ד) [לעיל יט: וס"ק], ה) המתנדב. ס"ק, ו) ס"ל מנחות במתניתין דמנחות עשר כו'. ס"ק, ז) יעב"ץ מ"ז, ח) ס"ל כל היכא דתנן הכי סדרי מנחות דממתניתין דדיין שוה ועוד בכא אחרת דמתני' דסדרק אלו מנחות עשר כו'. ס"ק, ט) [לקמן עכ:], י) [ויקרא כו], כ) ס"ל ומתניתין מני וגי' ס"ק ומפקינן. ס"ק, ל) [נסס], מ) ס"ל ועובדי כוכבים לכל. ס"ק, נ) ס"ל בהיכל הס"ד ואח"כ מה"ד לורה הכל נפקו כו'. ס"ק, ס) נפש לרבות מנחת הכהנים דכל. ס"ק, ע) [ס"ל עשרון בלול בלוג], פ) [דהיינו רביעית ההין], צ) [ויעין היטב תוס' זבחים טו: ד"ה כלו], ק) ועובדי כוכבים ונראה. ס"ק, ר) ס"ק, ש) [אולי ס"ל הכהנים],

תורה אור השלם

1. וְנָתַתָּ עָלֶיהָ שָׁמֶן וְשַׂמְתָּ עָלֶיהָ לְבֹנָה מִנְחָה הוּא:
ויקרא ב טו

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ליפנא אתריגא וכו' וה' רקיקין ומשונין מדין אחר:

רבינו גרשום

מנחת הסולת שקומצה כשהיא סולת: חלות ורקיקין. היינו מנחת מאפה: אמר רב פפא כל היכא דתנן כל הני ה' מנחות עשר עביד מכל חדא וחדא: לאפוקי מדר' שמעון דאמר האומר הרי עלי מנחה מאפה יביא ה' (ומחצה) חלות ה' (ומחצה) רקיקין קמ"ל דלא. דאין חלות פחות מעשר ולא רקיקין פחות מעשר ואי בעי מביא עשר חלות ואי בעי מביא עשר רקיקין וי"א ה' חלות וה' רקיקין: לישנא אחרינא כל היכא דתנינהו למנחות עשר תנן דעשר מנחות קא חשיב במתניתין לאפוקי מדר' שמעון דלשמעיה הוו חדסרי דאיהו עביד ממנחת מאפה חלת דאי בעי להביא ר' חלות מביא ואי בעי להביא ר' רקיקין יביא ואי בעי להביא ה' חלות וה' רקיקין יביא קמ"ל דלא דעשר תנן ואין מביא מחצה חלות ומחצה רקיקין: ונתת עליה שמן. במנחת העומר כתיב ואם תקריב מנחת בכורים וגו' ונתת עליה שמן: מנחת שמיני של מלואים דכתיב ושור ואיל לשלמים לזבוח לפני ה' ומנחה בלולה בשמן: שכן עשרון. עומר אין בו אלא עשרון כדכתיב והעומר עשירית האיפה. ומנחת כהנים עשרון. לאפוקי לחם הפנים דהוו כ"ד עשרונים. דכתיב שני עשרונים יהיה החלה האחת: מנחת העומר ומנחת הכהנים הוו חוץ בעזרה על מזבח החיצון. וצורה היינו לינה כלומר דנפסלין בלינה: וטעונין הגשה אצל המזבח. ואישים שיש בהן הקטרה לאפוקי לחם הפנים דאינן באין בחוץ אלא בפנים בהיכל ואינו נפסל בצורה בלינה דד' ימים היה לן. ואין טעון הגשה אצל המזבח. ואין ממנו הקטרה לאישי' מגופו: שכן ציבורא. עומר ולחם הפנים של צבור הן ובאין חובה. ובאין נמי בטומאה ויש בהן אכילה להכהנים. ויש בהן משום פיגול. דכל דבר שיש לו מתירין בין לאדם בין למזבח יש בו משום פיגול. ובאין נמי בשבת לאפוקי מנחת כהנים דאין בה חד מכל הני: אפילו הכי מסתברא נפש. מסתברא דמרבי' מנחת כהנים משום דבתר ו) אאחתלתא דפרשתא דמנחות ונפיש ושמיך להו פרשת מנחת העומר. וכל דנפש הוא [מרבי] כלומר דיחיד כגון מנחת כהנים מרבינא דיהיו כמנחת העומר אבל לחם הפנים דציבור לא: מנחת כהנים בלול בלוג שמן כמו מנחת העומר. וטעונה הגשה ובאה בגלל עצמה כמו מנחת העומר לאפוקי מנחת נסכים דבאה בב' עשרונים ובלול בשמן ג' לוגין. ואינה טעונה הגשה. ואינה באה אלא בגלל הובה: כלי. מנחת העומר ומנחת כהנים כלי מקדשן לאפוקי שתי הלחם דתנור מקדשן דלאחר שנאפו מתקדשין. ועצם לאפוקי שתי הלחם דלא באין בגלל עצמן אלא בגלל כבשים ואין מקטיר משתי הלחם

מוסף רש"י

כל היכא דתנן. כלומר מנחות עשר תנן. כלומר מנחות שוות בדין אחד לאפוקי מדר"ש. דמנופי חד מנחה כמה דמכנר מנחת מאפה בתלת גווני לעילויה הוי י"ל מנחות (להלן עב: בכתי"ו).

שיטה מקובצת

ו) לא שמן ולא לבונה: ב) דלא מנה"מ דתנו: ג) שיכול והלא דין הוא. רשב"ם לא גריס בשום מקום שניהם לפי שהם סותרים זה את זה. תו"ח: ד) שכן עשרון כלי. פרש"י מנחה טעונה כלי כדדרשינן לקמן אח החטאת (ואת העולה ואת המנחה) [אא"ה שם איתא אח האשם ואת החטאת אשר יאפו את המנחה לבלתי הוציא אל החצר החיצונה מנחה דומיא החטאת ואשם מה חטאת (אשם) טעונה כלי אף מנחה טעונה כלי רקשה דא"כ שתי הלחם נמי ליבעי דהא אקרי מנחה וכ"ת דלא ילפינן מחטאת אלא מנחה הטעונה כלי שרת היינו אותן שטעונות שמן דמדת יבש לא נתקדשה א"כ מנחת כהנים מנלן דבעי כלי הרי עד השתא לא שמעינן דבעי שמן ואתא קיימינן לאכוחי וצריך לומר דלא ילפינן מחטאת אלא דבר שממנו לאישים כמו חטאת אבל שתי הלחם אין ממנו לאישים: ה) הסלת. המנדב: ו) מייתי הס"ד ואח"כ מה"ד ומנחת כהנים. כהן שהתנדב אחת מחמש מנחות הללו הס"ד ואח"כ מה"ד ומנחת כהן משיח חביתין הס"ד ואח"כ מה"ד עובד כוכבים מתנדב מנחה כדמרבינן מאיש איש לקמן באלו מנחות הס"ד: ז) דמתני' עשר תנן: ח) דהך דחלות: ט) דתנן כגון בבא אחרת דלקמן ובפ' אלו מנחות כך יש ברש"י של מהר"פ ותיבות עוד בבא אחרת דמתני' ובפ' אלו מנחות שתנו נמחק: י) ומתניתין לא חשיב אלא בתרתי: יא) מנחות הס"ד ואח"כ מה"ד מנא הני מילי. אמנחת נסכים ואלחם הפנים ואשתי הלחם קאי דקא ממעיט להו במתניתין: יב) ללבונה כלומר מנחת שמיני למילואים: יג) ועובד כוכבים תיבת וגרים נמחק: יד) בהיכל הס"ד ואח"כ מה"ד ונצורה. כל המנחות נפסלו כו' ליום וללילה: טו) יחיד הוא הס"ד ואח"כ מה"ד חובה טמיא. העומר ולחם הפנים: טז) קומץ מתריו: יז) מנחת כהנים. וכל מנחת יחיד טעונה שמן דכתיב במנחת הסלת ונפש כי תקריב וכתיב בה שמן ומההוא נפש מרבינן כל מנחת יחיד דטעונה שמן: יח) מנחת כהנים יש ג' שערונים הס"ד ואח"כ מה"ד בלול בלוג בכל המנחות סגי בחד לוג ומנחת נסכים יש ג' לוגין לעשרון:

מה א מיי' פי"ב מהל' מעה"ק הלכה ז:
מו ב מיי' פי"ג שם הלכה ה:
מז ג ד מיי' שם הל' ו:
מח ה ו מיי' שם הל' ח:
מט ז מיי' שם הל' ב ד:
נ ח מיי' פי"ו מהלכות תמידין ומוספין הל' יב:
נא ט מיי' פי"ב מהלכות מעה"ק הלכה ד:
נב י מיי' שם הלכה ה:
נג כ מיי' פי"ד מהל' תמידין ומוספין הל' י:
נד ל מ מיי' פי"ג מהל' מעה"ק הלכה ז:
נה נ מיי' שם פי"א הלכה י:

ו) נראה דל"ל מעוט דנתחתלתא דפרשתא דמנחות כתיב ונפש ומיקר להו וכו'.